

Nr 330.

Av herrar **Arrhén** och **Löthner**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående åtgärder för beredande av vila och rekreation åt mödrar och barn.

I Kungl. Maj:ts proposition nr 233 vid årets riksdag har en väsentlig utbyggnad föreslagits av det allmännas ekonomiska stöd till mödrar och barn i syfte att bereda dem ökade möjligheter till vila och rekreation.

Enligt förslaget skall rätten till fria resor begränsas genom inkomststreck. Den föreslagna inkomstgränsen är emellertid satt så pass högt, att under rådande inkomstförhållanden ca 90 % av alla familjer med minst ett barn falla under den uppdragna gränsen. Man kan vid sådant förhållande av rent praktiska skäl och framför allt med hänsyn till det administrativa merarbetet starkt ifrågasätta lämpligheten av att uppehålla en dylik inkomst- och förmögenhetsgräns. Motiveringen för dennas bibehållande skulle väl vara, att de fria resorna utgöra ett led i strävandena att utjämna barnkostnaderna. För en dylik uppgift äro dock de fria resorna knappast lämpliga. En massverksamhet sådan som här avses kräver, att administrationen göres så enkel som möjligt. Tendensen att uppbygga stora lokala och centrala organisationsapparater måste i det längsta motverkas.

Järnvägsstyrelsen har emellertid uttalat sina bestämda farhågor, att järnvägarnas kapacitet icke vore tillräcklig för en mera avsevärd ökning av de fria resorna under nästa budgetår. Föredragande statsrådet bortser dock från denna erinran med att göra det antagandet, att de vidgade möjligheterna till fria resor endast till en del komma att utnyttjas. Detta antagande till trots bjuder försiktigheten emellertid till en viss måttfullhet även på detta område. För nästkommande budgetår synes det därför vara önskvärt, att nuvarande inkomstgränser bibehållas. Allmänheten och de lokala verkställighetsorganen äro för övrigt väl förtrogna med de hittills tillämpade normerna. Därefter bör övervägas, huruvida icke inkomst- och förmögenhetsgränserna böra helt slopas vid en vidgad verksamhet.

I fråga om barnkoloniverksamheten framgår icke med tydlighet, huruvida fria resor till och från s. k. dagskoloni ingå i de förmåner, som avses. Med hänsyn till dessa koloniers betydelse inom de kommuner, där sådan verksamhet bedrivs, icke minst för förskoleålderns barn, som äro mera beroende av hem och föräldrar, är det önskvärt, att staten lämnar sitt ekonomiska stöd jämväl till denna koloniform i fråga om såväl resor som drift.

När det gäller husmoderssemesterverksamheten har föredragande statsrådet föreslagit ett nytt länsorgan, husmoderssemesternämnd, under förmenande att den speciella sakkunskap, som erfordras för ett rätt handhavande av denna uppgift, i regel icke är företrädd inom organ för landsting eller städer utanför landsting. Därest särskild hemhjälpsstyrelse finnes, skulle denna dock kunna få fungera som husmoderssemesternämnd.

Bortsett från det underkännande, som härigenom gives bl. a. sådant organ som inom landstingsförvaltningen hälsovårdsberedningen, i vars uppgifter ingå sådana angelägenheter som mödra- och barnvården, barnhemsverksamheten m. m., måste i detta sammanhang en gensaga riktas mot benägenheten att för varje ny detalj i den sociala verksamheten skapa ett nytt organ. Det strider på ett uppenbart sätt mot upprepade uttalanden från statsmakternas sida om förenkling av den administrativa apparaten, icke minst på den sociala verksamhetens område. Det lämpligaste torde därför vara att lämna vederbörande landsting och stad utanför landsting frihet att organisera husmoderssemesterverksamheten, som för övrigt icke kan anses vara mera krävande än många andra samhällsuppgifter, genom att låta hemhjälpsstyrelsen eller annat redan befintligt organ ombesörja densamma.

Under hänvisning till vad sålunda anförts få vi hemställa,

att riksdagen vid behandling av Kungl. Maj:ts proposition nr 233 måtte beakta de synpunkter, som här ovan blivit anförda.

Stockholm den 3 maj 1946.

Erik Arrhén.

Olof Löthner.
